

Valimistel on igal häälel jõud

Priit Vinkel,
riigi valimisteenistuse juht

Veebruari lõpus ja märtsi alguses valime uue Riigikogu koosseisu. Suuri muudatusi valija jaoks seekord ei ole – valimisperiood on ikka kümme päeva, hääletada saab nii jaoskonnas kui ka juba kümnendat korda elektrooniliselt. Kuid mõnele olulisele punktile tahan siiski tähelepanu juhtida.

Valimisjaoskondi on tänavu vähem kui 2017. aasta kohalikel valimistel (vastavalt 557 ja 451), mistõttu tasub varakult välja selgitada, kus täpsemalt teie kodujaoskond asub. Vajadusel tuleb appi kaardirakendus, mille leiate aadressilt <http://valimised.rahvastikuregister.ee>.

Neljal esimesel eelhääletamise päeval, 21.-24. veebruarini paikneb enamik jaoskondi maakonnakeskuste kaubamajades ja teistes populaarsetes paikades. Seega, kui valik on langetatud, on vormistamine mugav ja lihtne. Samuti oleme julgustanud kohalikke omavalitsusi tegema mobiilseid valimisjaoskondi – ehk et 25.-27. veebruarini, kui kõik jaoskonnad on avatud, toimuks hääletamine ühel päeval näiteks valla ühe küla kultuurimajas, teisel päeval aga teise küla raamatukogus.

Riigikogu valimistel on 12 ringkonda, valija saab hääletada vaid kandidaadi poolt, kes on üles seatud tema ringkonnas. Ringkonnad määratakse rahvastikuregistris oleva aadressi alusel 1. veebruari seisuga. Kui elukohaandmetega tekib probleeme, on nende kordategemine lihtne – uue aadressi saab vormistada paari minutiga eesti.ee veebilehel, samuti võib pöörduda kohalikku omavalitsusse nii isiklikult, posti kui e-posti teel.

Korraldajatena on meie jaoks tähtis, et valimiste läbiviimine oleks sujuv ning seda ei mõjutaks kõrvalised tegurid. Erinevate riikide kogemusele toetudes, kus valimisi on püütud mõjutada sotsiaalmeedias levivate valeuudiste ja kandidaatide meiliserveritesse sissemurdmisega, oleme selgitanud küberturvalisuse tähtsust. Soovime ennetada ja varakult märgata, kui levib valeinfo või muu valimiste läbiviimist takistav teave. Teeme koostööd erakondade ja kandidaatidega, et ka nemad suhtuksid tõsiselt oma seadmete, veebilehtede ja meiliaadresside turvalisse käsitlemisega. Üldse on „koostöö“ märksõna, millega annab palju ära teha – meiega koos aitavad valimisi läbi viia oma valdkonna asjatundlikud asutused, kes on abiks nii jõu kui ka nõuga.

Riigikogu valimiste eelhääletamine ja elektrooniline hääletamine algab 21. veebruaril. E-hääletamine algab neljapäeval, 21. veebruaril kell 9 ja kestab ööpäevaringselt kuni kolmapäeva, 27. veebruari kella 18-ni. Hääletada saab aadressil www.valimised.ee. Tuletan meelde, et valija peab veenduma, et tema arvuti on korras ning ID-kaardi ja koodide andmine teiste inimeste kätte ei ole lubatud. Elektroonilist häält on võimalik eelhääletamise ajal muuta, sel juhul jääb kehtima hilisem hääle. Kui valija soovib ikkagi hääletada pabersedeliga, siis elektrooniline hääle kustutatakse. Valimispäeval oma e-häält enam muuta ei saa.

Nelja päeva jooksul, 21.-24. veebruarini saab olenemata elukohast hääletada maakonnakeskustes. 25.-27. veebruarini on avatud kõik 451 jaoskonda, samuti on igas kohalikus omavalitsuses avatud vähemalt üks jaoskond, kus saab hääletada väljaspool elukohta. Valimispäeval, 3. märtsil on kõik jaoskonnad avatud kella 9 – 20, siis saab hääletada vaid oma elukohajärgses jaoskonnas.

Riigikogu valimised on aeg, millal saab oma hääle kuuldavaks teha. Valimistel on igal häälel jõud!